

Nr 1172

Av herr **Wennerfors**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 81, angående organisationen av länsstyrelsernas datamaskinanläggningar.

I proposition nr 81 av den 28 mars 1969 har framställts vissa förslag angående förändringar i länsstyrelsernas nuvarande databehandlingsutrustning.

Propositionen innehåller vissa ekonomiska beräkningar och motiveringar för ovanstående förslag, som här icke skall diskuteras. Det bör dock konstateras att den ekonomiska vinsten per år om propositionen genomföres icke är anmärkningsvärt stor i förhållande till den totala kostnads- och intäktsbilden. Vid sidan av den begränsade kostnadsaspekten för maskinhyra, driftspersonal o. d. är det sedan angeläget att framhålla vissa andra faktorer som kan belysa den totala situationen vad avser länsstyrelsernas databehandling.

Den nuvarande organisationen och maskinkonfigurationen med 20 st. separata datorer på lika många länsstyrelser torde knappast vara den billigaste eller ur systemsynpunkt lyckligaste lösningen. Att datorerna dessutom är av två skilda fabrikat gör givetvis inte heller saken bättre.

Med hänsyn till den snabba utvecklingen inom databehandlingsområdet och med kännedom om de tendenser mot centraliserad databehandling som för närvarande råder synes det i stället vara i högsta grad önskvärt om förutsättningarna för en centralt driven databehandling närmare utredes.

Alternativet till den nuvarande organisationen skulle då troligen vara en stor central dataanläggning med en mindre datamaskinterminal placerad vid varje länsstyrelse och anknuten till centralanläggningen via telenätet.

Utrustning för en sådan totallösning finns redan i dag tillgänglig på marknaden men skulle för länsstyrelsernas del tyvärr inte kunna bli aktuell förrän tidigast 1971.

Med hänsyn till att en centralt inriktad system- och maskinlösning torde vara den definitivt billigaste och mest ändamålsenliga lösningen förefaller kortsiktiga förändringar i nuvarande organisation ej helt motiverade. Detta kan sägas även med tanke på att vissa andra skäl av praktisk natur, som nedan beskrives, helt eller delvis kan uppväga de motiv för en förändring som propositionen anger.

Inför kontraktstecknandet av aktuella datorer år 1963 förutsågs att viss överkapacitet skulle föreligga för de flesta anläggningarna. Man var dock angelägen att om möjligt varje länsstyrelse skulle ha en egen dataanläggning med hänsyn till den efterfrågan på databehandlingservice som förväntades föreligga från andra myndigheter och från näringslivet inom resp. län. Detta motiv torde ha en ännu större relevans i dagens läge, och några anläggningar utför också med stor framgång fortlöpande tjänster åt utomstående. Vid en eventuell övergång till en centralt inriktad databehandling minskar på intet sätt den lokala servicen. Tillgängliga databehandlingskapaciteten kommer däremot att öka genom tillgång till en mycket stor central enhet. Om en inskränkning i antalet anläggningar nu sker, kommer dock detta givetvis att innebära en starkt försämrad service för aktuella län och då ytterst för länsborna själva.

Med hänsyn till de ringa kostnadsbesparingarna och till den starkt försämrade service som ett indragande av ett antal datamaskiner skulle innebära för vissa län, såväl för myndigheter och innevånare som för näringsliv, samt med hänvisning till att de ekonomiska, tekniska och service-mässiga förutsättningarna för en stor central anläggning med terminaler i varje län ej har närmare utretts får jag hemställa,

att riksdagen måtte i avvaktan på en utredning beträffande förutsättningarna för en stor central dataanläggning med terminalanläggningar i varje län avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 81, samt

att en utredning med uppgift att utreda förutsättningarna för en central dataanläggning med terminalanläggningar i varje län tillsättes.

Stockholm den 22 april 1969

Alf Wennerfors (m)
